

**Științe, clasa a III-a**  
**Principalele grupe de animale**  
**Exemplu propus de Gina Barac**

**Context:**

Trăim înconjurați de animale. Pe cele domestice le cunoaștem mai bine. Pe cele sălbatice din excursii, filme, cărți, muzee sau de la grădina zoologică.

La sfârșitul semestrului/anului, vom organiza un carnaval al animalelor. Costumul care va semăna cel mai bine cu animalul reprezentat va primi un premiu. Să explorăm așadar lumea animalelor, pentru a vedea asemănările și deosebirile dintre ele. Dar unde să le căutăm pentru a le observa? Avem nevoie să le cunoaștem pentru a le proteja?

**Timp necesar:**

- **1 oră, dacă sarcina de realizare a desenelor se realizează separat**

**Resurse materiale:**

- **materiale pentru desenat, fișa de lucru, cartonașe cu diferite animale**

**Să pornim în „excursie”**

Această sarcină poate fi realizată într-o oră de științe sau poate fi dată înainte ca sarcină pentru acasă, pregătind derularea activității ulterioare în cadrul orei.

Demersul de învățare poate pleca de la cunoștințele pe care elevii le au deja la această vârstă, despre animalele din mediul de viață apropiat.

Elevii primesc ca sarcină să deseneze din imaginație un peisaj (mediu de viață), care să fie populat cu animale despre care știu că trăiesc acolo. Se împarte clasa în grupe, fiecărei grupe revenindu-i câte un mediu de viață **(2.3)**. Astfel:

Grupa 1 – se scufundă într-un lac

Grupa 2 – admiră o pajiște cu flori

Grupa 3 – stă pe malul unui lac

Grupa 4 – privește cerul

Grupa 5 – străbate o pădure

Grupa 6 – stă în curtea unei case







Grupa 7 – străbate o întindere de nisip sau se plimbă printre zidurile unei cetăți

În cadrul grupelor, fiecare elev își realizează propriul desen pe tema grupei sale. Astfel, în funcție de numărul elevilor din grupă, se vor obține mai multe desene (în general 3-4) înfățișând același mediu de viață. În desenele elevilor se vor regăsi, cel mai probabil, la grupa 1 - pești, la grupa 2 - insecte, la grupa 3 - amfibieni, păsări, la grupa 4 - păsări, la grupa 5 - insecte, păsări, mamifere, la grupa 6 - păsări, mamifere, la grupa 7 - reptile.

Desenele fiecărei grupe se expun. Următoarea oră, fiecare copil numește animalele pe care le-a desenat și le notează pe o listă deschisă frontal și expusă lângă desene.

Elevii primesc individual fișa de mai jos (sau aceasta se proiectează frontal). Sunt solicitați să observe imaginile celor șase grupe de animale, să citească informațiile din tabel **(1.1)**. Pe baza acestora, fiecare copil va scrie pe listă, în dreptul fiecărui animal desenat de el, grupa din care face parte **(1.2)**.

Profesorul dirijează observația elevilor către aspectele observabile și definiții pentru fiecare grup, așa cum se desprind din primele trei coloane ale fișei. De asemenea, pe baza informațiilor din tabel, elevii vor putea să corecteze eventuale greșeli de desenare (de exemplu, lipsa solzilor etc.)

Ce grup de animale este acesta?	Cum arată corpul lor?	Cu ce se deplasează?	Cum se deplasează?	Cum se înmulțesc?
<b>INSECTE</b> 	au corp mic, antene la cap	au mai multe perechi de picioare, au aripi	zboară, merg	depun ouă
<b>PEȘTI</b> 	au corpul acoperit cu solzi	nu au membre	înoată	depun ouă în apă
<b>AMFIBIENI</b> 	au corpul neted, umed, cu piele subțire	au patru membre inegale	sar și înoată	depun ouă în apă
<b>REPTILE</b> 	au corpul acoperit cu solzi uscați	au membre scurte pe care se sprijină; șerpii nu au membre	se târăsc	depun ouă pe pietre, nisip, clocite de căldura soarelui
<b>PĂSĂRI</b> 	au corp acoperit cu pene, au cioc,	au patru membre, cele din față sunt transformate în aripi	zboară	depun ouă în cuiburi, au grijă de pui
<b>MAMIFERE</b> 	au corp acoperit cu păr ce formează blană	au patru membre	merg, aleargă	nasc pui pe care îi hrănesc cu lapte
<b>ALTE ANIMALE</b>				

**Observații:**

- Este posibil ca elevii să deseneze și alte animale decât cele din lista de conținuturi a programei (de ex., în lac - scoici, melci, raci etc.) Acestea se pot nota în fișă la rubrica *alte animale*.

- În funcție de caracteristicile faunei locale, este posibil ca unele animale să nu se regăsească în desenele elevilor (de ex. reptilele, care sunt mai rare). În acest caz, profesorul îi poate ajuta pe elevi prezentând imagini sau scurte secvențe video cu acele medii de viață.

## Arca lui Noe

Fiecare copil primește câte un cartonaș care are desenat un animal alături de denumirea sa (de exemplu: greiere, fluture, lăcustă, biban, șalău, broască de lac, brotăcel, șopârlă cenușie, gușter, viperă, șarpe de casă, rândunică, barză, găină, pisică, oaie, cal, vacă etc.). Cartonașele pot fi înlocuite cu diferite jucării, mulaje care reprezintă diverse animale. Varianta cartonașelor cu imagine pe care este scris numele animalului facilitează și însușirea unor exemple de animale, nu numai a caracteristicilor grupelor respective. Elevii se așază în cerc, ținându-și cartonașul/jucăria/mulajul la vedere.

*Trebuie să ne imbarcăm, dar, deoarece nu avem loc toți, arca va face mai multe drumuri și ne vom imbarca pe rând. Cei care se imbarcă, să vină în mijlocul cercului. (1.1)*

Vor fi solicitate, pe rând, categorii care îndeplinesc anumite caracteristici (1.2):  
*-cei cu patru membre, cei cu aripi, cei cu solzi, cei care înoată, cei care zboară, cei cu blană, cei cu pene*

Vor fi solicitate, apoi, grupele de animale (1.2):  
*-insectele, peștii, amfibienii, reptilele, păsările, mamiferele*

Se pot introduce și alte criterii de ”îmbarcare” sau alte animale, care solicită mai mult atenția asupra diferitelor criterii de clasificare (de ex., liliac, delfin, broască țestoasă, pinguin) (1.2)

## Comportamentul meu influențează animalele? (3.2)

Elevilor li se dă următoarea fișă de evaluare sau se poartă un dialog frontal pe temele de mai jos.

*Andrei a spălat mașina vărsând detergent în apă. A afectat astfel cele mai răspândite grupe de animale din apă, precum:*

.....  
*Într-o excursie, Bogdan a găsit câteva ouă printre pietre, în bătaia soarelui. S-a îngrijorat de soarta lor, deoarece nu a văzut părinții. Ca să nu le facă rău prea mult soare, a acoperit ouăle cu ierburi.*

*A făcut bine? De ce?*

.....  
*Ana a găsit doi pui de vrabie căzuți din cuib. Neștiind ce să facă cu ei, i-a adus acasă ca să-i hrănească cu lapte. Este bine? De ce?*

.....  
*George a găsit o broscuță pe drum și ar vrea să o țină puțin la soare ca să se încălzească. Ar face bine? De ce?*

## Să ne pregătim de carnaval!

Copiii primesc sarcina de a a-și realiza costumul de carnaval, indicându-se pașii de urmat (2.1):

- alegerea animalului,
- observarea caracteristicilor grupului din care face parte,
- observarea caracteristicilor proprii, dacă are,
- alegerea materialului adecvat (ex. material subțire și lucios pentru amfibieni, blană, piele etc.

-confeccionarea costumului (2.2)

### **Observații:**

Sarcinile de mai sus vizează următoarele competențe specifice:

- 1.1. Identificarea unor caracteristici ale corpurilor vii și nevii**
- 1.2. Utilizarea unor criterii pentru compararea unor corpuri, fenomene și procese**
- 2.1. Identificarea etapelor unui demers investigativ vizând mediul înconjurător pe baza unui plan dat**
- 2.2. Aplicarea planului dat pentru efectuarea unei investigații a mediului înconjurător**
- 2.3. Reprezentarea grafică a rezultatelor unor observații realizate în cadrul diferitelor etape ale demersului investigativ utilizând tabele, diagrame, formule simple**
- 2.4. Formularea de concluzii pe baza rezultatelor demersului investigativ**
- 3.2. Recunoașterea consecințelor propriului comportament asupra mediului înconjurător**

și presupun operarea cu următoarele conținuturi:

- Principalele grupe de animale: insecte, pești, amfibieni, reptile, păsări, mamifere – caracteristici generale, exemple de reprezentanți din mediul de viață apropiat

Activitatea poate veni în ajutorul formării unor competențe specifice altor discipline, precum:

Arte vizuale și abilități practice:

- 1.1. Recunoașterea unor mesaje comunicate prin imagini în contexte familiare** (prin identificarea animalelor din diverse medii de viață în desenele colegilor)
- 2.2. Realizarea de creații funcționale în diverse tehnici pe diferite suporturi (hârtie, confecții textile, ceramică, sticlă etc.)** - prin confecționarea costumului de carnaval

Educație civică:

- 2.1. Recunoașterea unor atitudini în raport cu lucrurile, cu plantele și animalele** (prin fișa *Comportamentul meu influențează animalele?* se pot identifica atitudini pozitive, dar dublate de comportamente greșite)

Matematică:

- 1.1. Observarea unor modele / regularități din cotidian, pentru crearea de raționamente proprii** (urmărirea unor criterii care îi determină să încadreze animalul într-un grup)

Limba română:

- 1.4. Manifestarea curiozității față de diverse tipuri de mesaje în contexte familiare** (stimularea curiozității de a identifica animalele reprezentate în toate medii de viață desenate și expuse)
- 2.1. Descrierea unui obiect/ unei ființe din universul apropiat pe baza unui plan simplu** (elevii pot fi solicitați să descrie caracteristicile animalelor desenate, să precizeze asemănările observate cu animalul tip din fișa de lucru, să explice de ce l-au încadrat într-un anumit grup)
- 3.1. Extragerea unor informații de detaliu din texte informative sau literare** (studierea fișei de lucru)